

Μαθηματικά Α΄ Δημοτικού

Μαθηματικά της Φύσης και της Ζωής

Τετράδιο Εργασιών

ΠΡΩΤΟ ΤΕΥΧΟΣ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Χαράλαμπος Λεμονίδης, Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Δυτ. Μακεδονίας
Αθανάσιος Θεοδώρου, Εκπαιδευτικός
Αχιλλέας Καψάλης, Καθ. του Παν. Μακεδονίας
Δημήτριος Πνευματικός, Λέκτορας
του Πανεπιστημίου Δυτ. Μακεδονίας

ΚΡΙΤΕΣ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ

Θεοδόσιος Ζαχαριάδης, Αναπληρωτής
Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών
Μαρία Κοτσακώστα, Σχολική Σύμβουλος
Θεόφιλος Τζώρτζης, Εκπαιδευτικός

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ

Κωνσταντίνος Αρώνης,
Σκιτσογράφος - Εικονογράφος

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Φρόσω Ξιξή, Φιλολόγος

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ

Γεώργιος Τύπας, Μόν. Πάρεδρος του Π. Ι.

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ

Μαρία Χιονίδου - Μοσκοφόγλου, Επίκουρος
Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Αιγαίου

ΕΞΩΦΥΛΛΟ

Ανδρέας Γκολφινόπουλος, Εικ. Καλλιτέχνης

ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ACCESS Γραφικές Τέχνες Α.Ε.

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

**Χαράλαμπος Λεμονίδης
Αθανάσιος Θεοδώρου
Αχιλλέας Καψάλης
Δημήτριος Πνευματικός**

**ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ:
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ Α.Ε.**

Μαθηματικά Α΄ Δημοτικού

Μαθηματικά της Φύσης και της Ζωής

Τετράδιο Εργασιών

ΠΡΩΤΟ ΤΕΥΧΟΣ

**Γ΄ Κ.Π.Σ. / ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ / Ενέργεια 2.2.1 / Κατηγορία
Πράξεων 2.2.1.α: «Αναμόρφωση των
προγραμμάτων σπουδών και συγγραφή νέων
εκπαιδευτικών πακέτων»**

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

**Μιχάλης Αγ. Παπαδόπουλος
Ομότιμος Καθηγητής του Α.Π.Θ Πρόεδρος
του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου**

**Πράξη με τίτλο: «Συγγραφή νέων βιβλίων και
παραγωγή υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού
με βάση το ΔΕΠΠΣ και τα ΑΠΣ για το Δημοτικό και
το Νηπιαγωγείο»**

**Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
Γεώργιος Τύπας
Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου**

**Αναπληρωτής Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
Γεώργιος Οικονόμου
Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου**

**Έργο συγχρηματοδοτούμενο 75% από το
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και 25% από
εθνικούς πόρους.**

**Η προσαρμογή του βιβλίου έγινε από την Ομάδα
ανάπτυξης ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού
προσβάσιμου από αμβλύωπες μαθητές, του
έργου «Σχεδιασμός και Ανάπτυξη προσβάσιμου
εκπαιδευτικού και εποπτικού υλικού για μαθητές
με αναπηρίες – Οριζόντια Πράξη»**

Δομή του βιβλίου

Χρωματικά σύμβολα

Κάθε κεφάλαιο, ανάλογα με τη θεματική περιοχή στην οποία αναφέρεται, έχει ένα χρώμα.

Οι περιοχές είναι:

- | | |
|--|---|
|  Αριθμοί |  Πράξεις |
|  Γεωμετρία |  Μετρήσεις |
|  Προβλήματα |  Επανάληψη |

Εικονίδια (σύμβολα κλειδιά)

Στην πάνω αριστερή γωνία κάθε δραστηριότητας υπάρχει ένα από τα ακόλουθα σύμβολα:



Ο Πυθαγόρας που σκέφτεται

- **Σύμβολο σκέψης:** Εμφανίζεται σε δραστηριότητες νοερών υπολογισμών.



Η μέλισσα – Σύμβολο εργατικότητας:

Εμφανίζεται σε δραστηριότητες εφαρμογής και εμπέδωσης.



Ο σκύλος ιχνηλάτης

- **Σύμβολο ανακάλυψης:** Εμφανίζεται στις δραστηριότητες που εισάγουν τους μαθητές στη νέα γνώση.



Ο ελέφαντας – Σύμβολο μνήμης:

Εμφανίζεται στις δραστηριότητες επανάληψης.



Ομάδα μαθητών – Σύμβολο ομαδικότητας: Εμφανίζεται σε δραστηριότητες που μπορούν να γίνουν σε ομάδες.

Αριθμός κεφαλαίου

Τίτλος κεφαλαίου

6

Αρίθμηση, ανάγνωση και γραφή των αριθμών (ΙΙ)

Σύμβολο - κλειδί για το είδος της εργασίας που ακολουθεί

Αριθμός δραστηριότητας



1

Διδακτικοί στόχοι του κεφαλαίου π.χ.

Τα παιδιά αριθμούν μέχρι το 10, γράφουν και διαβάζουν τους αριθμούς μέχρι το 5.

Σημείωση για τον δάσκαλο στους νοερούς υπολογισμούς π.χ.

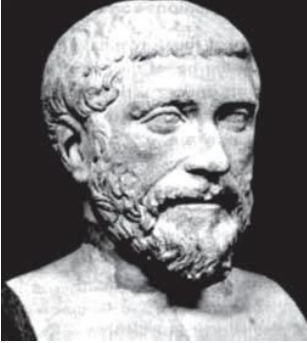
3. Τα παιδιά αριθμούν αντίστροφα ξεκινώντας από το 5.

Αριθμός σελίδας

6 / 4-5

Οι ήρωες του βιβλίου

Πυθαγόρας ο Σάμιος (περίπου 600 π.Χ.)



Ο Πυθαγόρας ήταν ένας σπουδαίος μαθηματικός της αρχαιότητας που γεννήθηκε στη Σάμο. Ίδρυσε μια σχολή, τους Πυθαγόρειους, οι οποίοι μελετούσαν την φιλοσοφία, τα μαθηματικά και τις επιστήμες. Είχε δάσκαλους μεγάλους σοφούς της αρχαιότητας και ταξίδεψε στην Ασία και την Αίγυπτο όπου μελέτησε την αιγυπτιακή φιλοσοφία, τα μαθηματικά, την αστρονομία και την ιατρική. Ο Πυθαγόρας έμεινε γνωστός ως ο άνθρωπος που έβλεπε παντού αριθμούς.

Ο Πυθαγόρας



Η Κορίνα



Υπατία η Αλεξανδρινή (370 - 415 μ.Χ.)

Η Υπατία ήταν η πρώτη γυναίκα μαθηματικός στην Ιστορία και γεννήθηκε στην Αλεξάνδρεια.



Ήταν κόρη του φιλόσοφου Θέωνα, διευθυντή του Πανεπιστημίου της Αλεξάνδρειας. Γι' αυτόν τον λόγο είχε την τύχη να αποκτήσει μια σπάνια μόρφωση σε μια εποχή που η θέση της γυναίκας στην κοινωνία ήταν πολύ διαφορετική από ό,τι σήμερα. Συνέχισε τις σπουδές της στην Αθήνα και στη Ρώμη εντυπωσιάζοντας όσους την συναναστρέφονταν με το πνεύμα, τη σεμνότητα, την ομορφιά και την ευγλωττία της. Επιστρέφοντας στην Αλεξάνδρεια πολύ σύντομα αναδείχθηκε σε μεγάλη δασκάλα της φιλοσοφίας και των μαθηματικών.

Η Υπατία



Η Βάσω



Η Ίλντα



Ο Μελέτης

Α΄ Περίοδος

Αριθμοί: Οι αριθμοί μέχρι το 20
– Τα σύμβολα της σύγκρισης
– Τακτικοί αριθμοί.

Πράξεις: Προσθέσεις με αριθμούς μέχρι το 10.

Γεωμετρία: Προσανατολισμός στο χώρο – Γεωμετρικά σχήματα.

Μετρήσεις: Σύγκριση συνεχών μεγεθών – Τα νομίσματα μέχρι το 10.

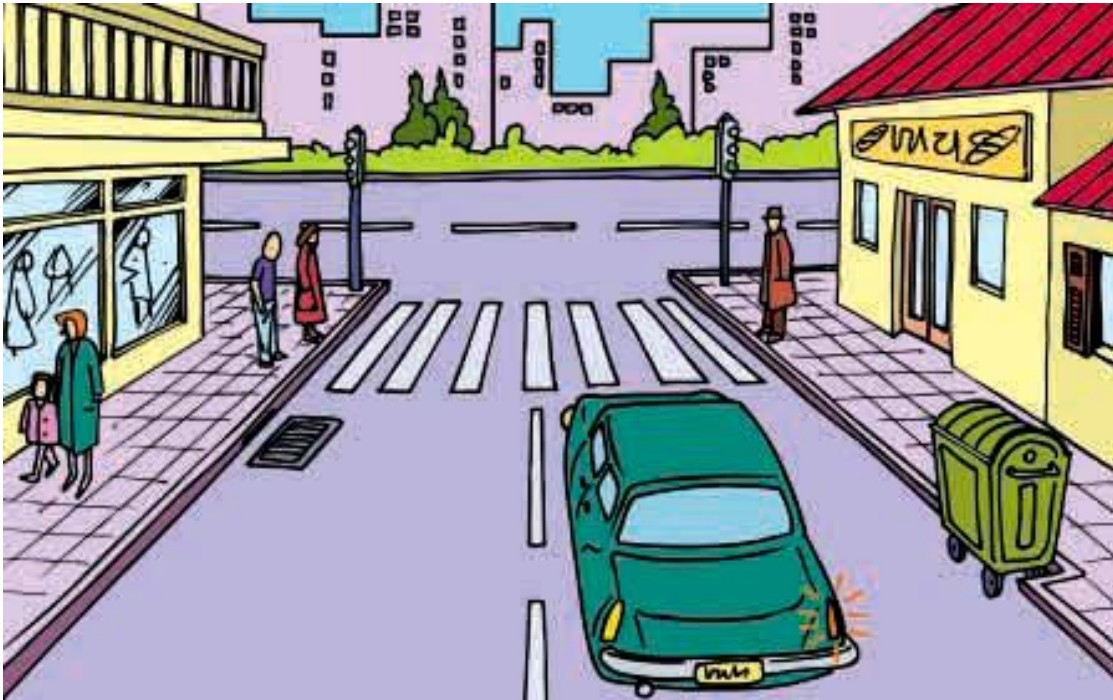


1

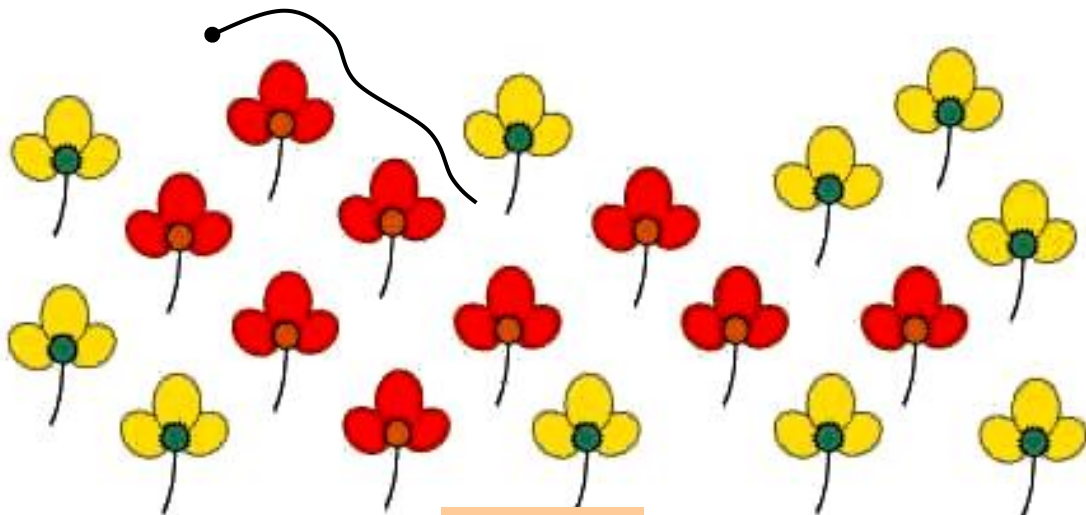
Προσανατολισμός στον χώρο



1
Πηγαίνω ευθεία και στρίβω δεξιά.
Χαράζω με το μολυβί τη διαδρομή.
Το αυτοκίνητο στρίβει αριστερά ή δεξιά;

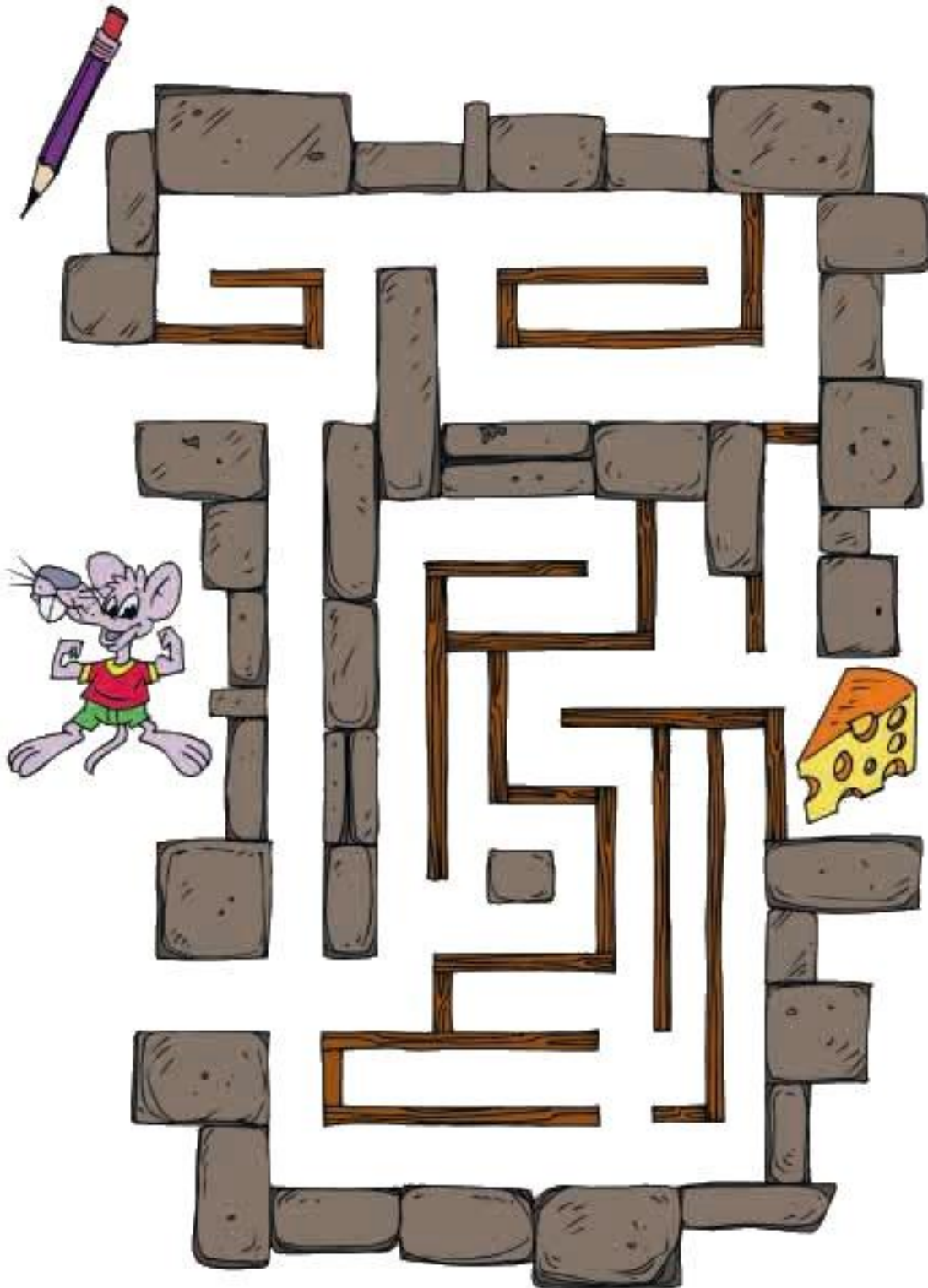
**2**

Χαράζω μια γραμμή, έτσι ώστε τα κόκκινα λουλούδια να βρίσκονται μέσα στη γραμμή.





Βρίσκω τη διαδρομή που πρέπει να ακολουθήσει το ποντίκι για να φτάσει στο τυρί.



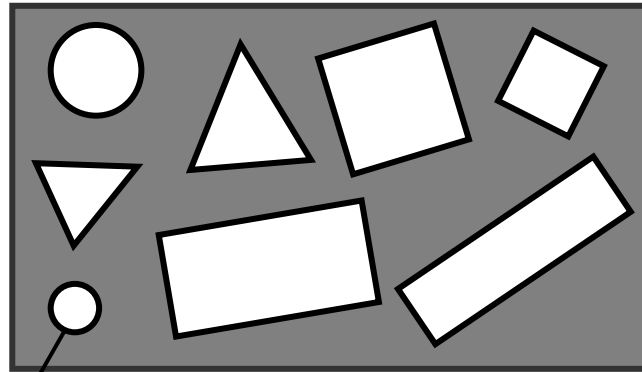
2

Γεωμετρικά σχήματα



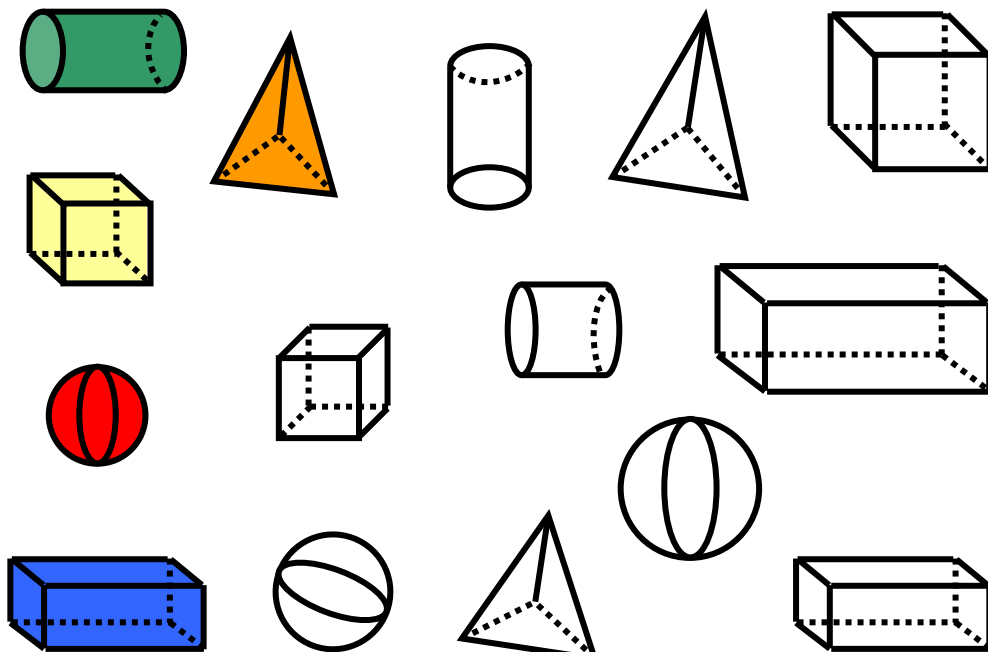
1

Συνδέω με τον ίδιο τρόπο
και τα υπόλοιπα σχήματα.



2

Χρωματίζω με το ίδιο χρώμα
τα γεωμετρικά στερεά.





3

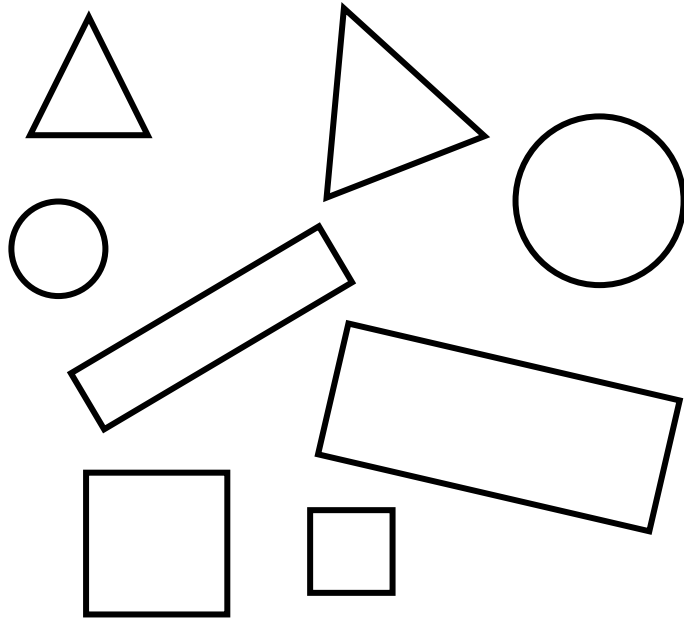
**Συνδέω τα σχήματα
με το όνομά τους.**

Τρίγωνο

κύκλος

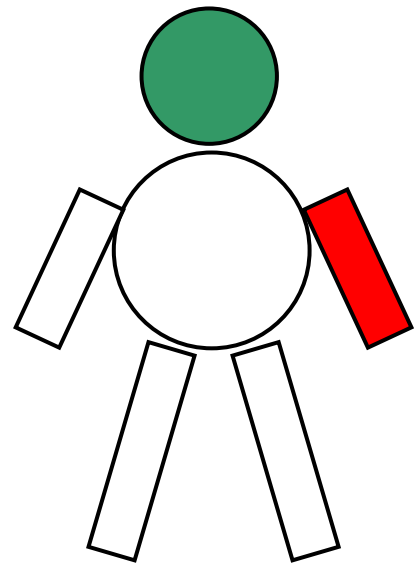
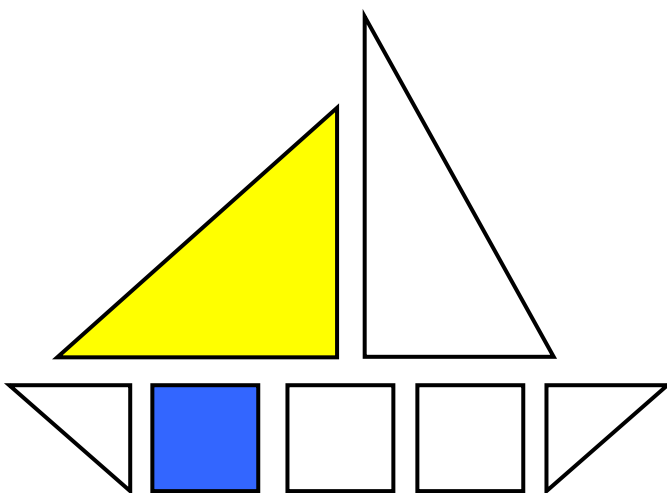
ορθογώνιο

τετράγωνο



4

**Χρωματίζω με το ίδιο χρώμα
αυτά που έχουν το ίδιο σχήμα.**



3

Σύγκριση και εκτίμηση ποσοτήτων



1

Παρατηρώ σε κάθε εικόνα πόσα είναι τα δάχτυλα.

Διαγράφω από κάθε εικόνα τα αντικείμενα που περισσεύουν.



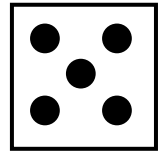
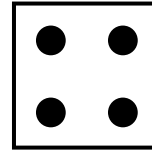
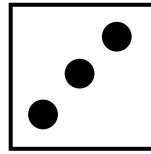
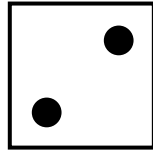
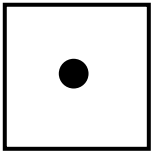
2

Συνδέω με μια γραμμή τις συλλογές που έχουν ίσο αριθμό αντικειμένων.



Λέω πόσες είναι οι κουκκίδες.

3



Προφορική αρίθμηση.

4

1

2

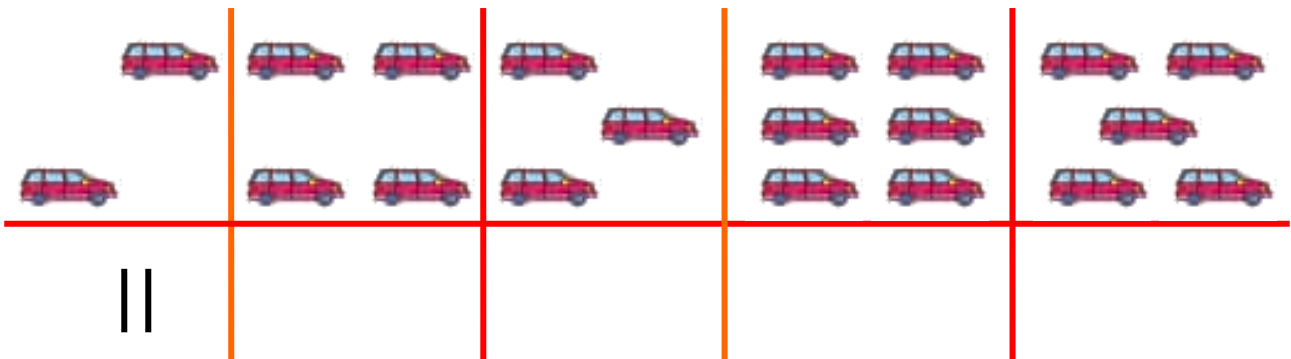
...

10



Σχεδιάζω τόσες γραμμές όσα είναι
τα αυτοκινητάκια.

5

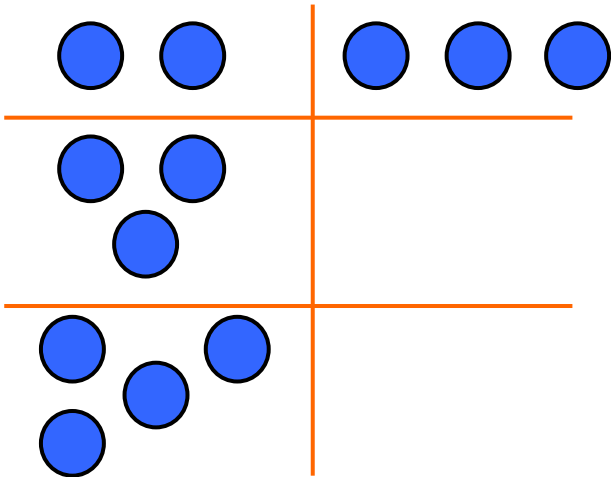


4. Οι μαθητές αριθμούν προφορικά μέχρι το 10, ξεκινώντας από διάφορους αριθμούς.

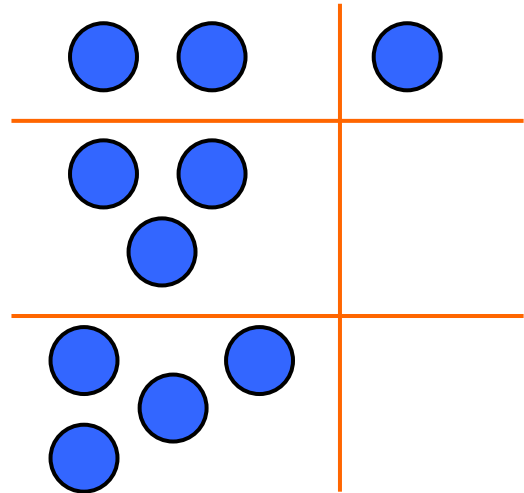


6

**Ζωγραφίζω ένα
κυκλάκι περισσότερο.**

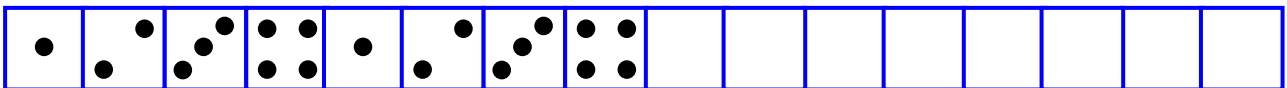


**Ζωγραφίζω ένα
κυκλάκι λιγότερο.**



7

**Παρατηρώ την εικόνα και συνεχίζω
με τον ίδιο τρόπο.**



4

Οι αριθμοί από το 1 έως το 5



Διαβάζω τους αριθμούς.

1

2

4

1

3

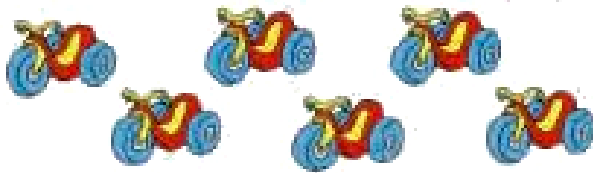
5



Βάζω σε κύκλο τόσα παιχνίδια
όσα δηλώνει ο αριθμός.

2

2



4



3



5

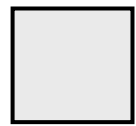
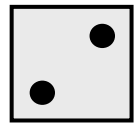
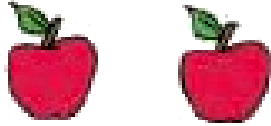


1. Δείχνουμε τις καρτέλες με τους αριθμούς, τους οποίους διαβάζουν οι μαθητές.



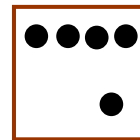
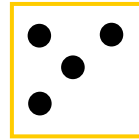
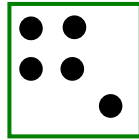
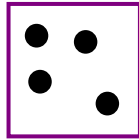
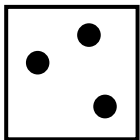
Συμπληρώνω την εικόνα με τα μήλα και τις κουκκίδες που λείπουν.

3



Πόσες είναι οι κουκκίδες;

4



Στην επόμενη σελίδα μετρώ τα μπαλόνια που κρατά κάθε παιδί και συνδέω την εικόνα με τον αντίστοιχο αριθμό.

5

4. Δείχνουμε τις καρτέλες με τις κουκκίδες και οι μαθητές βρίσκουν πόσες είναι.



2

4

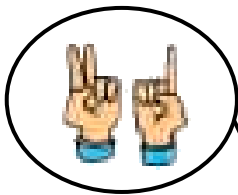
3

5

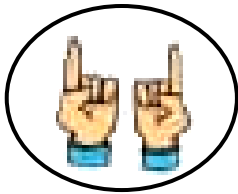
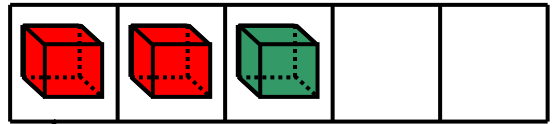


6

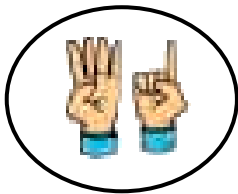
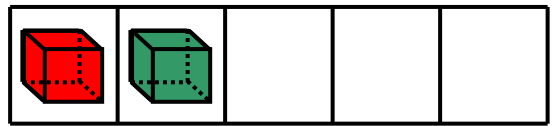
Βρίσκω πόσα είναι τα δάχτυλα και τα κυβάκια και τα συνδέω με τους αντίστοιχους αριθμούς.



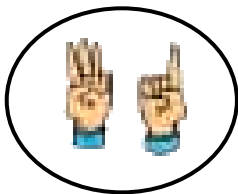
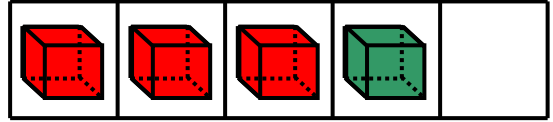
2



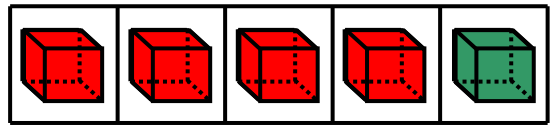
4



3



5



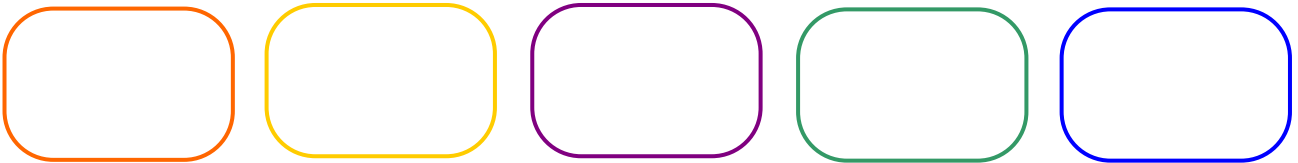
5

Αρίθμηση, ανάγνωση και γραφή των αριθμών (I)



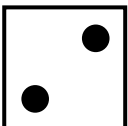
1

Ζωγραφίζω όσες κουκκίδες πρέπει.



2

Παρατηρώ και γράφω τον αριθμό 2.



2						
---	--	--	--	--	--	--



2						
---	--	--	--	--	--	--

1. Η δασκάλα λέει έναν αριθμό μέχρι το 5 και οι μαθητές ζωγραφίζουν την αντίστοιχη συστοιχία με τη μορφή του ζαριού.

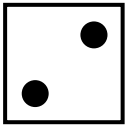
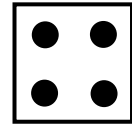


Παρατηρώ τις εικόνες και τις ενώνω με τους αντίστοιχους αριθμούς

3



2



3



1

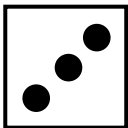
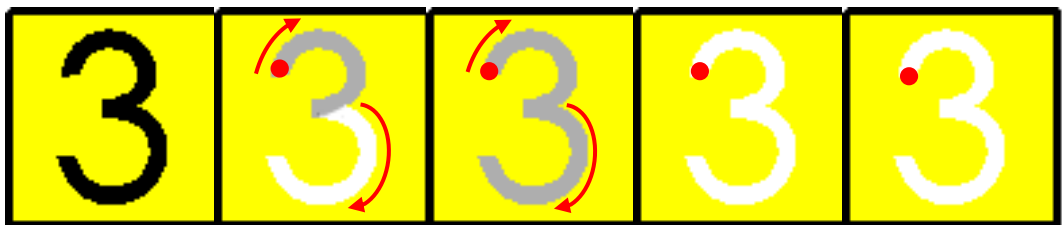


4



4

Παρατηρώ και γράφω τον αριθμό 3.

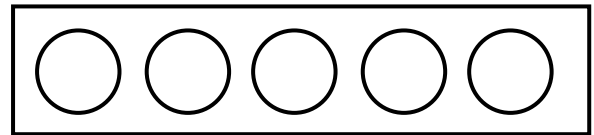
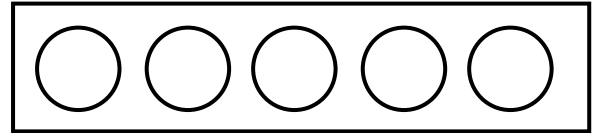
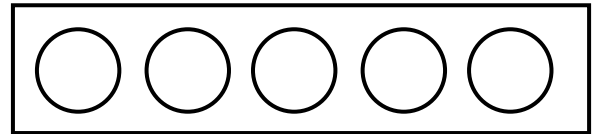
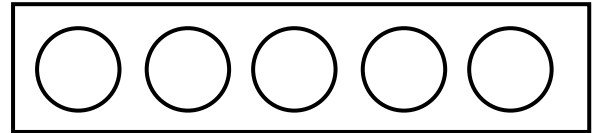
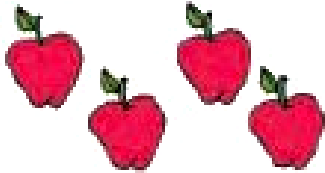
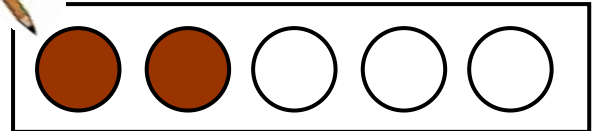
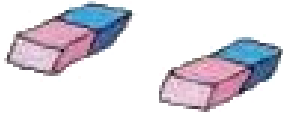


3						
---	--	--	--	--	--	--

3						
---	--	--	--	--	--	--



**Χρωματίζω κάθε φορά τόσα
κυκλάκια όσα είναι τα αντικείμενα.**



6

Αρίθμηση, ανάγνωση και γραφή των αριθμών (ΙΙ)



**Αντίστροφη αρίθμηση ξεκινώντας
από το 10.**

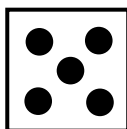
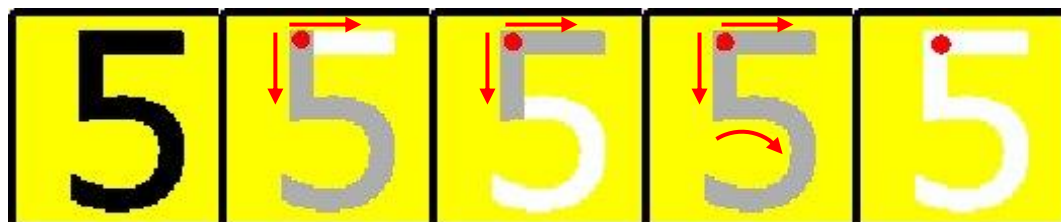
1

10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
----	---	---	---	---	---	---	---	---	---



Παρατηρώ και γράφω τον αριθμό 5.

2



5						
5						



3

Ενώνω με μια γραμμή τις κουκκίδες με τους αντίστοιχους αριθμούς.

1 2 3 4 5 6 7

4 dots, 2 dots, 5 dots, 1 dot, 3 dots



4

Πόσες είναι οι κουκκίδες;

4 dots, 4 dots, 5 dots, 5 dots, 5 dots, 3 dots, 5 dots

4. Τα παιδιά μετρούν τις κουκκίδες και λένε πόσες είναι.



**Χρωματίζω τόσες μπάλες
όσες δείχνουν οι αριθμοί.**

5

2



4



5



3



6



**Συμπληρώνω τους αριθμούς
που λείπουν.**

6

		3			6	7	8	9	10
--	--	----------	--	--	----------	----------	----------	----------	-----------

7

Πρόσθεση και ανάλυση των αριθμών μέχρι το 5 (I)



Συμπληρώνω τους αριθμούς
που λείπουν.

1

<input type="text" value="3"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	<input type="text" value="2"/> <input type="text" value="1"/>	<input type="text" value="3"/> <input type="text" value="1"/>	<input type="text" value="4"/> <input type="text" value="1"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>



Συμπληρώνω ή διαγράφω φρούτα,
για να είναι τόσα όσα δηλώνει ο αριθμός.

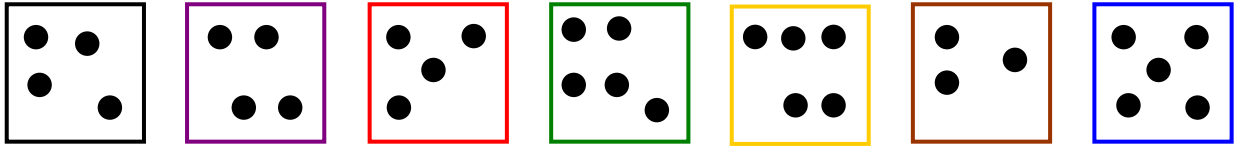
2

<input type="text" value="5"/>	<input type="text" value="4"/>	<input type="text" value="5"/>
<input type="text" value="3"/>	<input type="text" value="4"/>	<input type="text" value="2"/>
<input type="text" value="3"/>	<input type="text" value="4"/>	<input type="text" value="2"/>

3



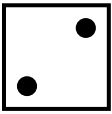

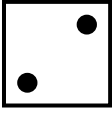
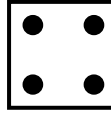
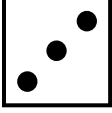
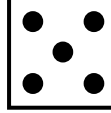
Πόσες είναι οι κουκκίδες;



4



Παρατηρώ και συμπληρώνω τις κουκκίδες και τους αριθμούς που λείπουν.

	και	<input type="text"/>	→			<input type="text" value="1"/>	και	<input type="text"/>	→	<input type="text" value="2"/>
	και	<input type="text"/>	→			<input type="text" value="4"/>	και	<input type="text"/>	→	<input type="text" value="5"/>
	και	<input type="text"/>	→			<input type="text" value="2"/>	και	<input type="text"/>	→	<input type="text" value="5"/>

3. Οι μαθητές παρατηρούν τους σχηματισμούς και λένε προφορικά τον αντίστοιχο αριθμό.



Γράφω τους αριθμούς.

1	1						
---	---	--	--	--	--	--	--

1	1						
---	---	--	--	--	--	--	--

2	2						
---	---	--	--	--	--	--	--

2	2						
---	---	--	--	--	--	--	--

3	3						
---	---	--	--	--	--	--	--

3	3						
---	---	--	--	--	--	--	--

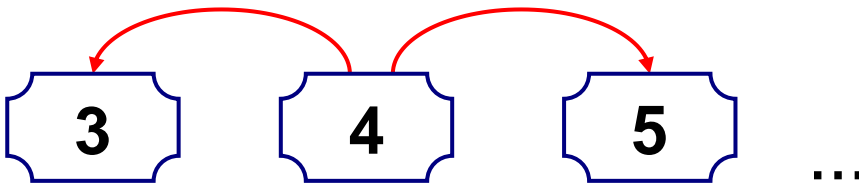
4	4						
---	---	--	--	--	--	--	--

5	5						
---	---	--	--	--	--	--	--



Ποιος αριθμός είναι πριν
και ποιος μετά;

1



Πόσα είναι όλα κάθε φορά;

2



Όλα είναι



1

Όλα είναι



Όλα είναι

1



2

Όλα είναι

1. Λέμε στα παιδιά έναν αριθμό από το 1 μέχρι το 10 και τους ζητούμε να μας πουν τον προηγούμενο και τον επόμενο αριθμό.

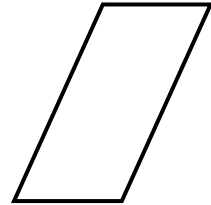
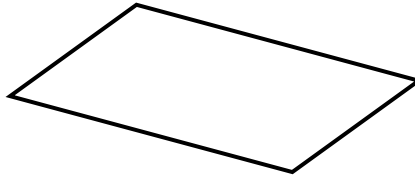
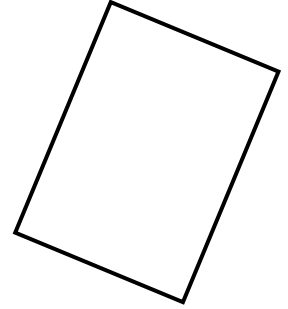
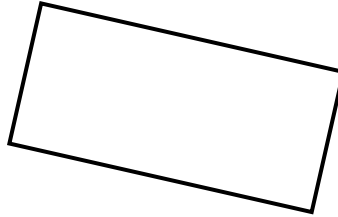
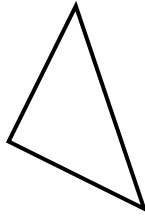
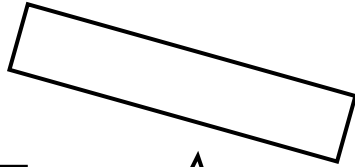


3

**Βάζω σε κύκλο όλα τα ορθογώνια
και χρωματίζω αυτό που είναι
ίδιο με το πρότυπο.**

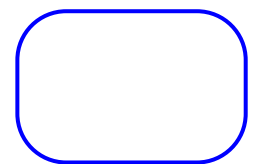
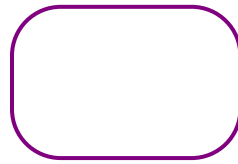
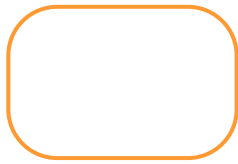
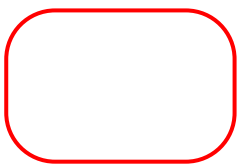


Πρότυπο



4

Ζωγραφίζω κουκκίδες.



4. Η δασκάλα λέει έναν αριθμό μέχρι το 5 και οι μαθητές ζωγραφίζουν την αντίστοιχη συστοιχία με τη μορφή του ζαριού.



5

**Μοιράζω τις καραμέλες σε δυο μέρη
με διαφορετικούς τρόπους.
Συμπληρώνω τα κουτάκια
με τους αντίστοιχους αριθμούς.**

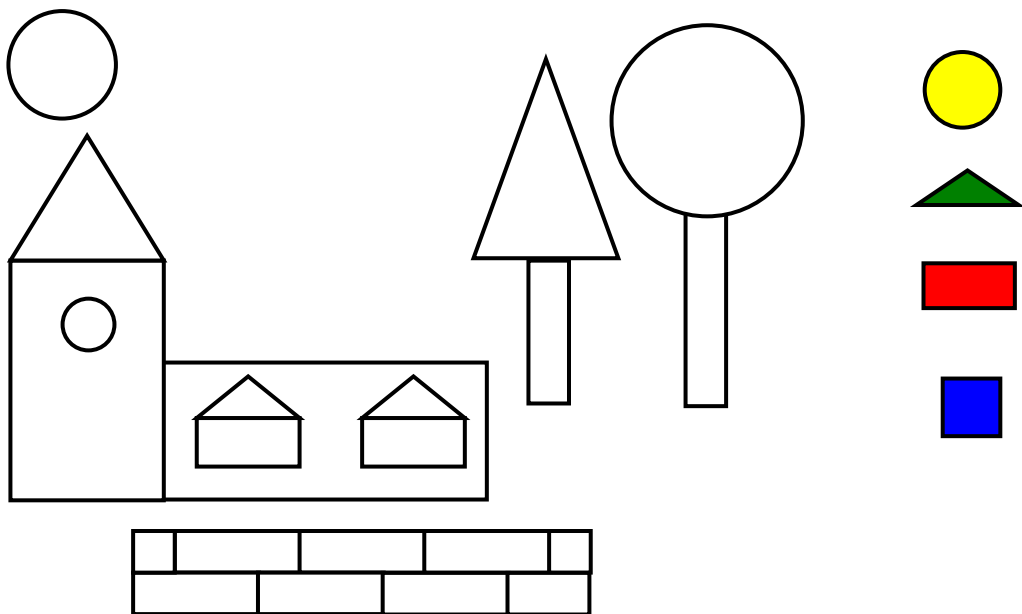
<input type="text"/>	και	<input type="text"/>	<input type="text"/>	και	<input type="text"/>
<input type="text"/>	και	<input type="text"/>	<input type="text"/>	και	<input type="text"/>
<input type="text"/>	και	<input type="text"/>			

5



6

**Χρωματίζω με το ίδιο χρώμα
τα αντίστοιχα σχήματα.**



9

Σύγκριση μεγεθών

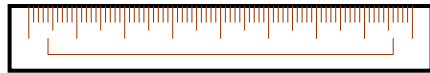


1

Γράφω αριθμούς για να μπουν στη σειρά τα αντικείμενα από το πιο μακρύ ως το πιο κοντό.



1







Γράφω αριθμούς για να μπουν στη σειρά τα βιβλία από το πιο πλατύ μέχρι το πιο στενό.

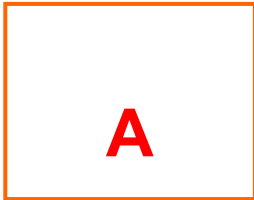


Γράφω αριθμούς για να μπουν στη σειρά τα σκυλιά από το πιο χοντρό ως το πιο λεπτό.

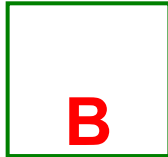




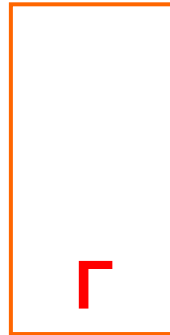
2



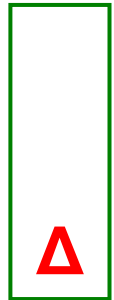
A



B



Γ



Δ

Ποιο ορθογώνιο είναι:

το πιο ψηλό;.....

το πιο χαμηλό;.....

το πιο πλατύ;.....

το πιο στενό;.....



**Ζωγραφίζω ένα φίδι πιο μακρύ
και πιο χοντρό.**

3



**Ζωγραφίζω
ένα κουτί πιο πλατύ
και πιο ψηλό.**



**Ζωγραφίζω
ένα κουτί πιο στενό
και πιο χαμηλό
από το αρχικό.**

10

Οι αριθμοί από το 6 μέχρι το 10 (I)

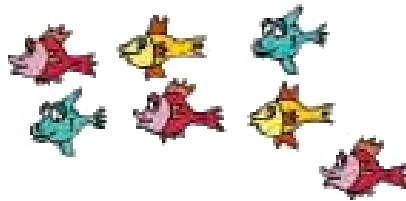


1

Πόσα είναι όλα τα ψάρια; Πώς χωρίζονται μεταξύ τους; Γράφω τους αριθμούς.



Όλα μαζί
είναι



Χωρίζονται
σε

και



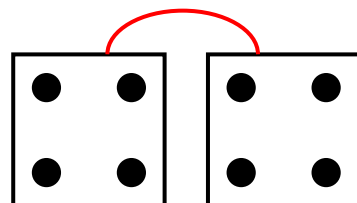
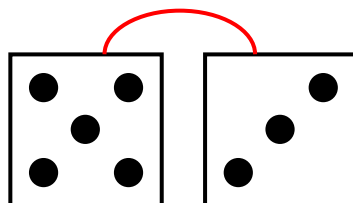
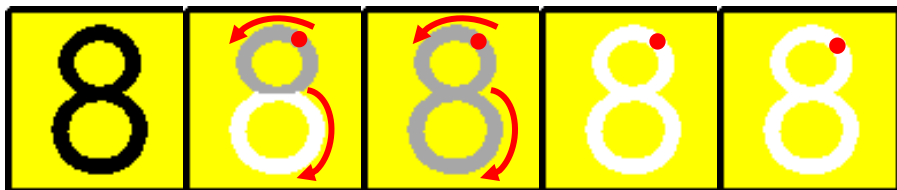
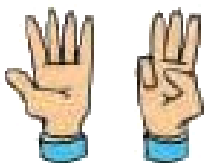
Χωρίζονται
σε

και



Παρατηρώ και γράφω τον αριθμό 8.

2



8									
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--



3

Πόσα είναι όλα τα δελφίνια;
Πώς χωρίζονται μεταξύ τους;
Γράφω τους αριθμούς.



Όλα μαζί
είναι



Χωρίζονται
σε

και



Χωρίζονται
σε

και



4

Βρίσκω πόσα είναι όλα τα ζώα και γράφω
τον αριθμό. Χρωματίζω όσα κυκλάκια
πρέπει.



6





5

Παρατηρώ τις εικόνες και τις ενώνω με τους αντίστοιχους αριθμούς.

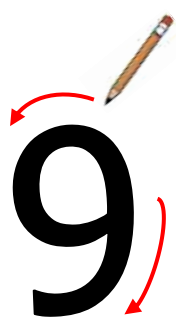
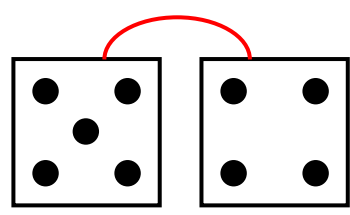
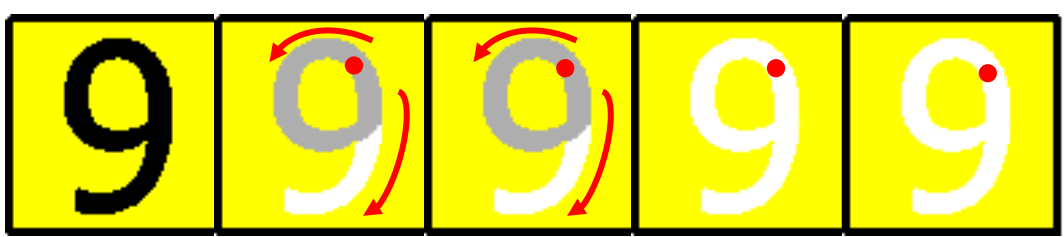
6 8 7 5

11 Οι αριθμοί από το 6 μέχρι το 10 (II)



Παρατηρώ και γράφω τον αριθμό 9

1



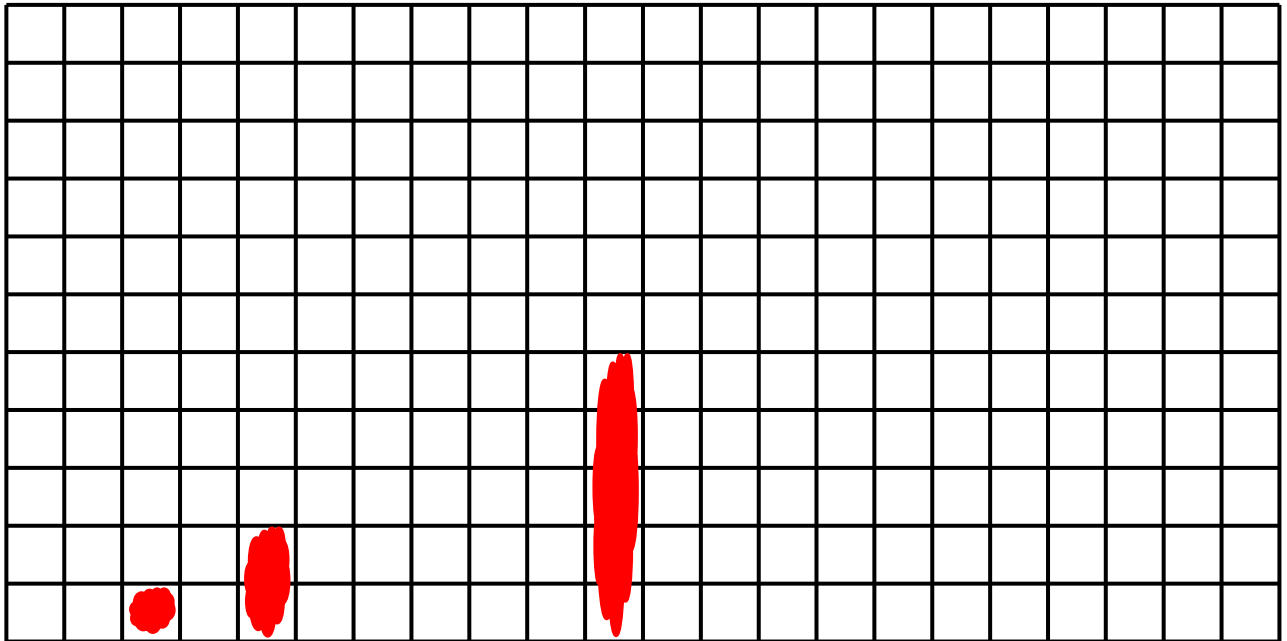
9						
---	--	--	--	--	--	--

9						
---	--	--	--	--	--	--



2

Συμπληρώνω τους αριθμούς που λείπουν.
Χρωματίζω τόσα τετράγωνα όσα δηλώνει
ο αντίστοιχος αριθμός.



0 1 2 ○ ○ 5 ○ ○ ○ ○ ○ ○



3

Γράφω τους αριθμούς που ακούω.

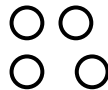
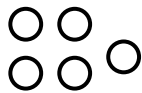
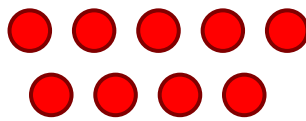
○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

3. Η δασκάλα υπαγορεύει με τυχαία σειρά τους αριθμούς από το 4 έως το 10, τους οποίους γράφουν οι μαθητές.



Μοιράζω τα σχήματα σε δυο μέρη με διαφορετικούς τρόπους και τα σχεδιάζω. Συμπληρώνω τους αντίστοιχους αριθμούς.

9



5 και 4

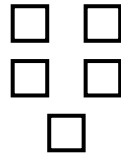
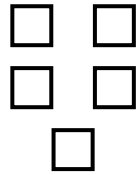
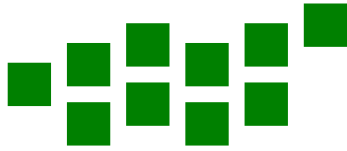
και

και

και

και

10



5 και 4

και

και

και

και

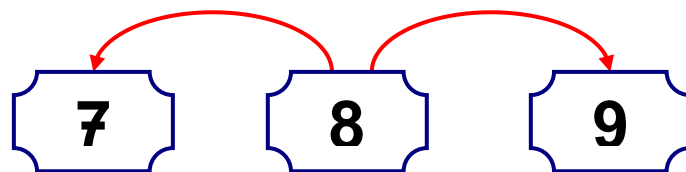
12

Σύγκριση αριθμών – Τα σύμβολα =, > και <



Βρίσκω τον αριθμό που βρίσκεται πριν και μετά.

1



2

Συμπληρώνω τους αριθμούς και συγκρίνω.

4 >

○

○

○

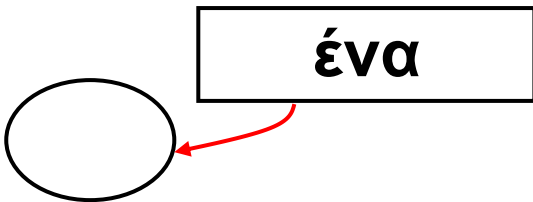
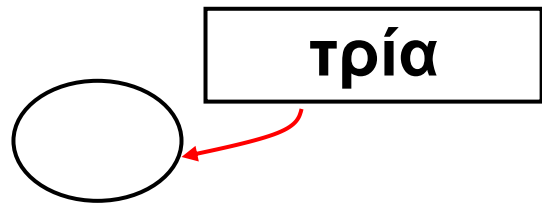
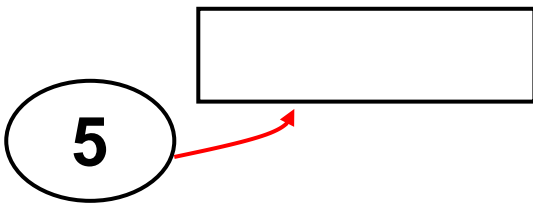
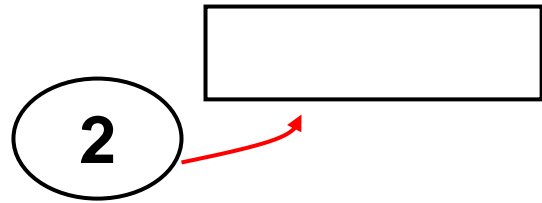
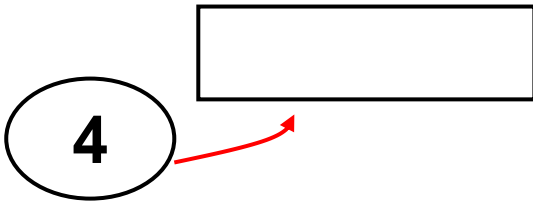
○

1. Λέμε στα παιδιά έναν αριθμό από το 1 μέχρι το 10 και τους ζητούμε να μας πουν τον προηγούμενο και τον επόμενο αριθμό.



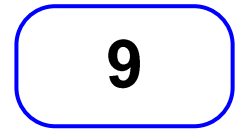
3

Συμπληρώνω τις λέξεις και τους αριθμούς.



4

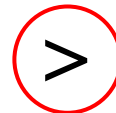
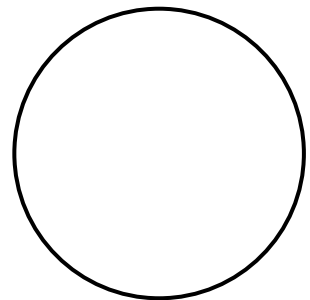
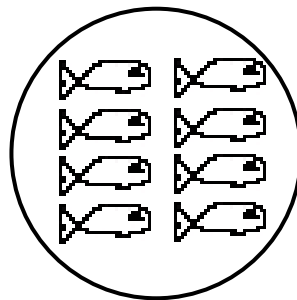
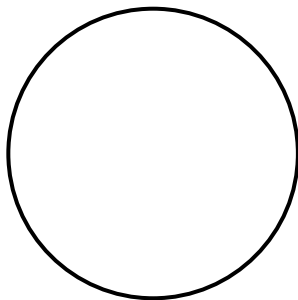
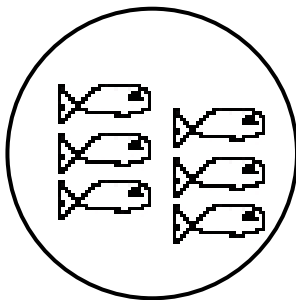
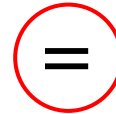
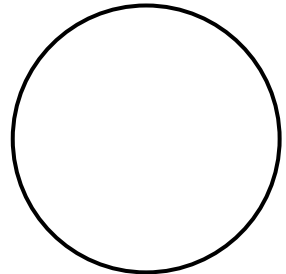
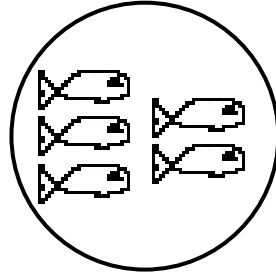
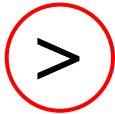
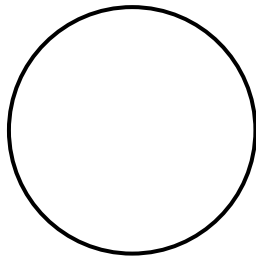
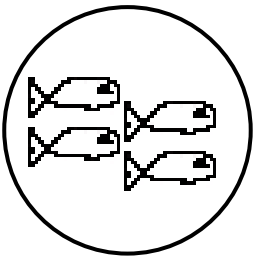
Βρίσκω αριθμούς μεγαλύτερους και μικρότερους από αυτόν.



4. α) Η δασκάλα λέει έναν αριθμό μέχρι το 10 και οι μαθητές βρίσκουν δύο αριθμούς που είναι μεγαλύτεροι και δύο που είναι μικρότεροι από αυτόν.
β) Η δασκάλα λέει δύο αριθμούς και οι μαθητές πρέπει να βρουν έναν αριθμό μεγαλύτερο και έναν μικρότερο από τους δύο αυτούς αριθμούς.

**5**

Ζωγραφίζω ψάρια και συμπληρώνω τους αριθμούς.

**6**

Συμπληρώνω έναν αριθμό.

$3 > \dots$

$2 < \dots$

$8 < \dots$

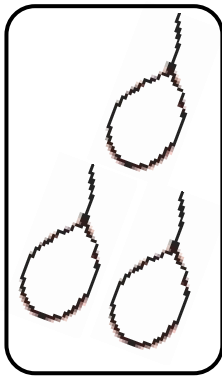
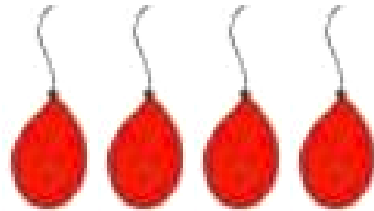
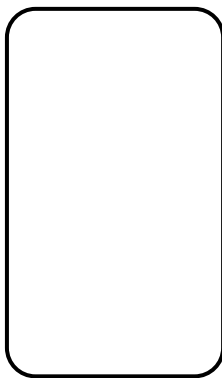
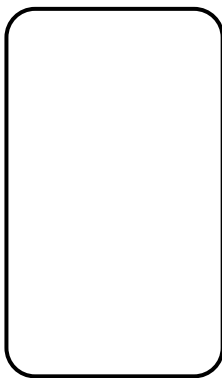
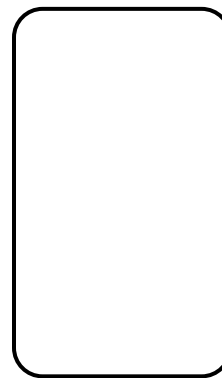
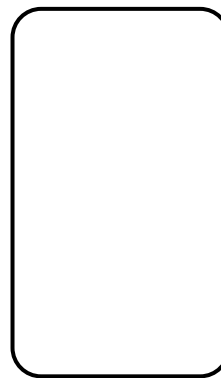
$0 = \dots$

$6 = \dots$

$6 > \dots$

$10 > \dots$

$9 < \dots$

13**Πρόσθεση και ανάλυση
των αριθμών μέχρι το 5 (II)****1****Αναλύω τον αριθμό 4 με διαφορετικούς
τρόπους. Σχεδιάζω και συμπληρώνω
τους αριθμούς.****και****3****και****1****κάνουν μαζί****4****και****και**





και και →

και και και →



2

Συμπληρώνω τους αριθμούς και υπολογίζω πόσα είναι όλα μαζί.

 και  και  και  κάνουν
 και και και μαζί →



και



και

κάνουν μαζί



και



και



και



κάνουν
μαζί

και

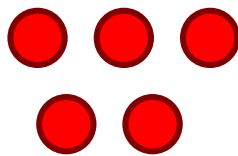
και

και



3

Με ποιους τρόπους μπορώ να μοιράσω
τις μπίλιες σε δυο μέρη;



Ζωγραφίζω τον κάθε τρόπο χωριστά.



14

Γραφή της πρόσθεσης με τη χρήση συμβόλων



Γράφω τα αθροίσματα
που βρίσκω κάθε φορά.

1

Four empty rounded rectangular boxes for writing, arranged in two rows of two.



Τα κουτιά έχουν μέσα μπάλες.
Πόσες είναι όλες μαζί οι μπάλες;

2

$$4 + 1 = \dots$$

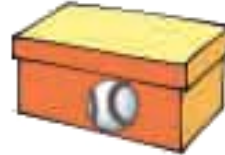
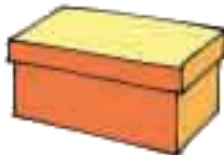


$$\dots + \dots = \dots$$

1. Ζητούμε από τους μαθητές να υπολογίσουν
αθροίσματα που δεν υπερβαίνουν τον αριθμό 5.



$$\dots + \dots + \dots = \dots$$

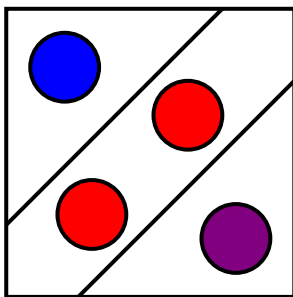


$$\dots + \dots + \dots = \dots$$

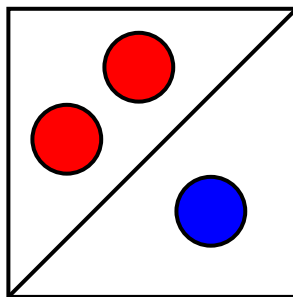


3

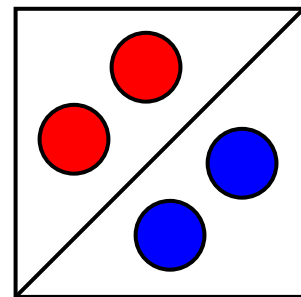
Συμπληρώνω τους αριθμούς που λείπουν.



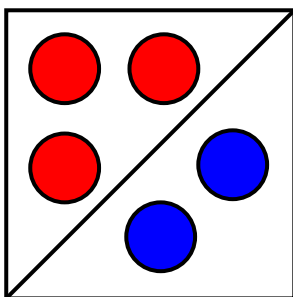
$1 + 2 + 1 = \dots$



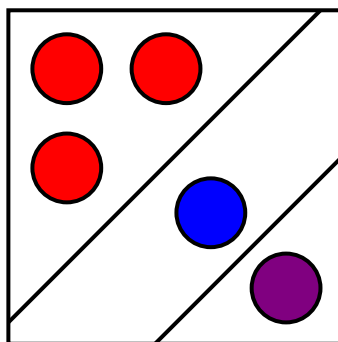
$\dots = 2 + 1$



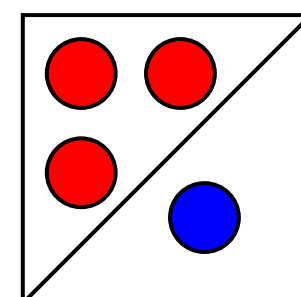
$4 = \dots + \dots$



$\dots = \dots + \dots$



$\dots = \dots + \dots$



$\dots = \dots + \dots$



Συμπληρώνω τους αριθμούς,
για να ισχύουν οι ισότητες.

$$2 + 1 = \dots$$

$$2 + 0 = \dots$$

$$1 + \dots = 2$$

$$\dots = 4 + 0$$

$$3 + \dots = 5$$

$$\dots = 4 + 1$$

$$\begin{array}{r} 2 \\ + 3 \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \\ + \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 \\ + \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

15 Προβλήματα



1

Μέσα στα μπαούλα έχουμε παιχνίδια.
Πόσα παιχνίδια υπάρχουν και στα δυο
μπαούλα μαζί;



Όλα τα παιχνίδια είναι



2

Ήταν



. Ήρθε ακόμη



και έγιναν

$$\square + \square = \square$$

Μετά ήρθαν άλλα



και έγιναν

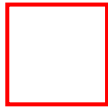
$$\square + \square = \square$$



3

**Πόσα μπαλόνια πρέπει να δώσει
το κορίτσι στο αγόρι, για να έχουν
τον ίδιο αριθμό μπαλονιών;**

**Το κορίτσι πρέπει
να δώσει**



μπαλόνια.



4

**Όλα τα ποντίκια πρέπει να είναι πέντε.
Πόσα είναι κρυμμένα;**

Είναι κρυμμένα ποντίκια.



16

Επαναληπτικό μάθημα



1

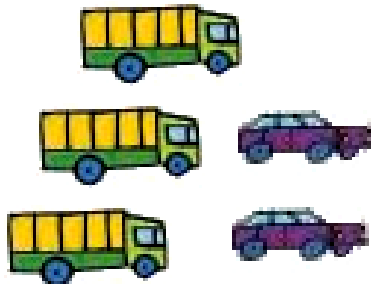
Υπολογίζω και γράφω τις πράξεις.

Four empty rounded rectangular boxes for writing arithmetic operations, arranged in two rows of two.



2

Υπολογίζω και γράφω την πράξη της πρόσθεσης.



$2 + 2 = \dots$

.....

.....



3

Συμπληρώνω ένα από τα σύμβολα:

$>$, $<$ ή $=$.

$5 > 3$

$6 \dots 6$

$9 \dots 8 + 1$

$1 + 0 \dots 10$

$7 \dots 9$

$8 \dots 10$

$9 \dots 6$

$2 + 2 \dots 4 + 1$

1. Προτείνουμε αθροίσματα δύο αριθμών μέχρι το 5.



4

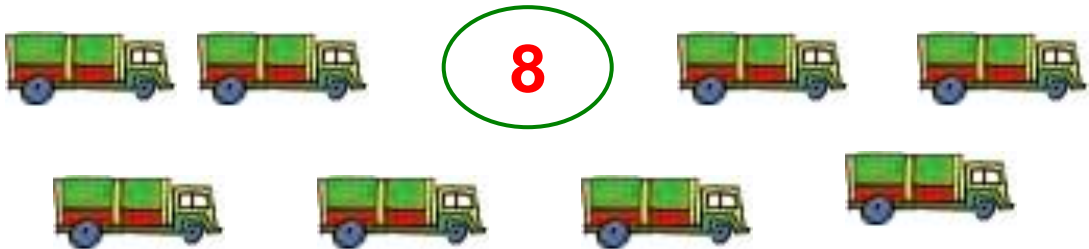
Συνεχίζω με τον ίδιο τρόπο.

6	7	8		6	7	8	6										
---	---	---	--	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--



5

Μοιράζω τα φορτηγά σε δυο μέρη με διαφορετικούς τρόπους. Γράφω τους αντίστοιχους αριθμούς.



$$\square + \square$$

$$\square + \square$$

$$\square + \square$$

$$\square + \square$$

$$\square + \square$$



**Υπολογίζω και συμπληρώνω
τους αντίστοιχους αριθμούς.**

			1	3	
3	4	1	1	2	
<u>+ 2</u>	<u>+ 1</u>	<u>+ 2</u>	<u>+ 0</u>	<u>+ ...</u>	
...	5	

$$1 + 2 + 0 + 1 = \dots$$

$$1 + 3 + 1 + 0 = \dots$$

$$1 + 1 + 1 + 1 + 0 = \dots$$

$$2 + \dots = 3$$

$$0 + \dots = 2$$

$$4 + \dots = 4$$

$$\dots + 3 = 5$$

Περιεχόμενα

Ενότητα 1η:

ΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 5 – ΧΩΡΟΣ ΚΑΙ ΣΧΗΜΑΤΑ

- 1** Κεφάλαιο 1ο:
Προσανατολισμός στον χώρο12–13
- 2** Κεφάλαιο 2ο:
Γεωμετρικά σχήματα.....14–15
- 3** Κεφάλαιο 3ο:
Σύγκριση και εκτίμηση ποσοτήτων...16–18
- 4** Κεφάλαιο 4ο:
Οι αριθμοί από το 1 έως το 5.....19–21
- 5** Κεφάλαιο 5ο:
Αρίθμηση, ανάγνωση και γραφή
των αριθμών (I).....22–24
- 6** Κεφάλαιο 6ο:
Αρίθμηση, ανάγνωση και γραφή
των αριθμών (II).....25–27
- 7** Κεφάλαιο 7ο:
Πρόσθεση και ανάλυση των αριθμών
μέχρι το 5(I)28–30
- 8** Κεφάλαιο 8ο:
Επαναληπτικό μάθημα31–33

Ενότητα 2η:

ΠΡΟΣΘΕΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΡΙΘΜΩΝ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 5

- 9** Κεφάλαιο 9ο:
Σύγκριση μεγεθών.....34–35
- 10** Κεφάλαιο 10ο:
Οι αριθμοί από το 6 μέχρι το 10 (I).....36–38
- 11** Κεφάλαιο 11ο:
Οι αριθμοί από το 6 μέχρι το 10 (II)....39–42
- 12** Κεφάλαιο 12ο:
Σύγκριση αριθμών –
Τα σύμβολα =, > και <43–45
- 13** Κεφάλαιο 13ο:
Πρόσθεση και ανάλυση των αριθμών
μέχρι το 5 (II)46–48
- 14** Κεφάλαιο 14ο:
Γραφή της πρόσθεσης με τη χρήση
συμβόλων49–51
- 15** Κεφάλαιο 15ο:
Προβλήματα.....52–53
- 16** Κεφάλαιο 16ο:
Επαναληπτικό μάθημα54–56

Βάσει του ν. 3966/2011 τα διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου, του Λυκείου, των ΕΠΑ.Λ. και των ΕΠΑ.Σ. τυπώνονται από το ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ και διανέμονται δωρεάν στα Δημόσια Σχολεία. Τα βιβλία μπορεί να διατίθενται προς πώληση, όταν φέρουν στη δεξιά κάτω γωνία του εμπροσθόφυλλου ένδειξη «ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΜΕ ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ». Κάθε αντίτυπο που διατίθεται προς πώληση και δεν φέρει την παραπάνω ένδειξη θεωρείται κλεψίτυπο και ο παραβάτης διώκεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του νόμου 1129 της 15/21 Μαρτίου 1946 (ΦΕΚ 1946,108, Α').

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή οποιουδήποτε τμήματος αυτού του βιβλίου, που καλύπτεται από δικαιώματα (copyright), ή η χρήση του σε οποιαδήποτε μορφή, χωρίς τη γραπτή άδεια του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού / ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ.